

ΞΕΝΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΜΑΥΡΙΣΕ ΠΡΑΧ

ΤΟ ΔΕΙΠΝΟ ΤΩΝ ΝΕΚΡΩΝ

— Μπορώ να οάς σεβίρω, ταγματάρα μου ;
— Τί ώρα είνε ;
— Έφτα άκριβώς, ταγματάρα μου.
— Άκριβώς ; Τότε σεβίρισε με... Απτή την ώρα τρώνε οι στρατιωτικοί.

Ευθιηνής, κατακόκκινος, με τὸ μουστάκι σιδερωμένο κ' άναση-
κωμένο, ὁ ταγματάρχης Μοτράκ έξωθε βόλτες μεσ' στὸ χόλι τοῦ ξε-
νοδοχείου. Παρ' ὅλα του τὰ ένεννίητα ἔξη χρόνια, μιλῶσε άκόμη ζωη-
ρά, χειρονομῶσε έντατατικά καὶ δέν του ἔλειπε κανένα δόντι.

Σὲ λίγο, ὁ μαίτη—ντ' ὀτέλ, τοῦ άνήγγειλε :
— Μπορεῖτε νὰ περάσετε στὴν τρατεζαρία, ταγματάρα μου.
— Θαμάρια ! εἰτε ὁ ταγματάρχης καὶ ὑπῆρε μεσ' στὴν τρατε-
ζαρία τοῦ ξενοδοχείου.

Ένας πολυέλαος φώτιζε ἐκεῖ τὸ μεγάλο τραπέζι ποῦ ἦταν στρω-
μένο, σάν νὰ ἐπρόκειτο περὶ κάποιου ἔξωφρετικού σιμπεσίου. Γαρή-
φωλα καὶ τριαντάφυλλα βρισκόνητοσαν τοποθετημένα σ' ὅλα τ' άν-
θεσοεινα, άνάμεσα στὶς φρονιτέρες καὶ στὶς κροστάλλινες μισοτιλιές
ποῦ ἔλαμπαν. Μά σ' αὐτὸ τὸ μεγάλο τραπέζι ἔνα μονάκι σεβίρισε ἰσθίησε ; τὸ σερ-
βίσιου τοῦ ταγματάρχου.

Γαλήνιος, ὁ χέρος ταγματάρχης; κήθησε
στὴ θέσι του καὶ άρχισε νὰ τρώει.
Έκείνο τὸ βράδυ παρθετε τὸ ἔτησιο
δεῖτνο στους παλαιὸς συναδέλφους του...
Μα τὸ δεῖτνο αὐτὸ ἔχει τὴν ἱστορία του
καὶ άξίζει νὰ τὴ διηγηθῆμε.

Κατὰ τὸ 1825, ἡ γιήη εἰχε συγκεντρώ-
σει στὶς Βερσαλλίες δεκαἔξη αξιωματικούς,
οἱ ὁποῖοι εἶχαν ὑπηρετήσει ὑπὸ τὰς διατα-
γὰς τοῦ Ναπολέοντος στὸ σῆμα τῶν Γρενα-
διέρων. Τούς ἤθεε λοιπὸν τότε ἡ ἰδέα νὰ
σχηματίσουν μεταξὺ τῶν ἑνα φίλικὸ ὄμιλο,
τὸν ὁποῖο ὄνομασαν περήφανα : «Οἱ Πα-
λαιῶς. Ὁ ὄμιλος αὐτὸς ἦταν ἡ ζωντανή
άνάμνησις τῆς μεγάλης καὶ ἠρωδῆς ἐπο-
χῆς, ποῦ εἶχε περάσει περὶ γιὰ πάντα, θέ-
μιζε τὶς νίκες, τὸ χριμένο αἷμα, τὰ τραναια,
τὴ δόξα, τὸν αυτοκράτορα...

Μιά φορὰ τὸ χρονο οἱ Παλαιὸς συγκεν-
τρωνόντουσαν κ' ἔτρωγαν μαζί. Στὰ ἔτη-
σια αὐτὰ δεῖτνα, προέδρινε πάντοτε μιὰ
οια, ἡ οια τοῦ αυτοκράτορος.

Τὰ χρόνια ἐπέρασαν σιγά—σιγά... Κ'
ἔφαγα πέθανε ἕνας ἀπὸ τούς Παλαιῶς...
"Ελεῖται πέθανε κ' άλλος κ' άλλος άκόμη...
"Ο θάνατος εἶχε άρχισι νὰ θεοίη τὸ μι-
κρὸ ὄμιλο... Κάθε χρονο ἔπαυσε καὶ ἕναν
ἀπὸ τούς ἠρωδῆς αὐτοῦς παλαιμάχους.

Έτσι ἐπέθαναν δώδεκα... Οἱ Παλαιὸς
εἶχαν μείνει περὶ τέσσαρες, τρία γενεράκια
ἔρετεια καὶ ὁ ταγματάρχης Μοτράκ, ὁ ὁ-
ποῖος ἔξακολουθῆσε νὰ παραμῆνει άκόμης.

Σὲ λίγο, ἄλλοι δυὸ άκόμη Παλαιὸς πέ-
θαναν μέσα σ' ἕνα μήνα... Τότε ὁ Μοτράκ εἶτε στὸ μόνο σύντροφο
ποῦ τοῦ άπέμεινε, τὸ λοχαγὸ Μπῶυ :

— Καὶ τώρα, οἱ δυὸ μας, φίλε μου... "Ας κρατήσουμε καλὰ τὶς
θέσεις μας...

Καὶ οἱ δυὸ Παλαιὸς ἔδωσαν, ὅπως πάντα, τὸ ἔτησιο δεῖτνο τους.
"Ἦταν ἕνα δεῖτνο ἐπίσημο καὶ μεγαλοπρεπές. Οἱ δυὸ συνδιατημῶνες
ἔτιμησαν τὶς τροφῆς, τὴ σαμπάνια καὶ ἴψωσαν τὸ ποτήρι τους εἰς
μνήμη τοῦ αυτοκράτορος. Καὶ, σοβαρὰ μετὰ τὸ τέλος τοῦ δεῖπνου,
πλήρωσαν τὸ λογαριασμὸ τους.

Τὸ δεῖτνο αὐτὸ ἐπανέληθη ἄλλα τρία χρόνια. Έφαγα ὁμοι-
ἕνα προῖ, ὁ λοχαγὸς Μπῶυ βρέθηκε νεκρὸς στὸ κρεβάτι του. "Ἦταν
ένεννίητα πέντε χρόνια.

— Τόσο τὸ χειρότερο ! εἰτε ὁ Μοτράκ. "Όσο τοῦλάχιστον ζῶ ἐγώ,
ὁ ὄμιλος μας δέν θὰ διαλυθῇ.

Έτσι, ἔταν ξανάθε πάλι ἡ ἡμέρα τοῦ ἔτησιου δεῖπνου, ὁ ταγμα-
τάρχης προετοιμασε τὸ δεῖτνο αὐτὸ γιὰ τὸν ἑαυτὸ του.

Νὰ λοιπὸν γιὰτὶ ἐκεῖνο τὸ βράδυ ὁ ταγματάρχης Μοτράκ δει-
πνῶσε ὀλομόναχος. Τὸ μενοῦ ἦταν πλουσιώτατο. Δυὸ μαίτη—ντ' ὀ-

τέλ, σοβαροὶ καὶ άκίνητοι, στεζάντουσαν πίσω του.
"Ο ταγματάρχης πεινῶσε ἔξωφρετικά. Έτίμησε ὅλα τὰ φαγητὰ,
ἦμε άφθονη σαμπάνια καὶ, στὸ τέλος, σπρώθηκε γιὰ νὰ κἀνη μιὰ
πρότσι. Μά σὲ ποῖον νὰ κἀνη τὴν πρότσι αὐτή ; Στὶς οιας τῶν
πεθαμένων συναδέλφων του ;

"Υψωσε τὸ ποτήρι του, μὰ τὸ χέρι του ἔτρεμε... Έβλεπε μπρο-
στὰ του θολά... Έφαγα τὸ ποτήρι του ἔπεισ κάτω καὶ γιήηρε κοι-
μάτια...

— Τί κάνεις, Μοτράκ ; τραῦλαε.
Πῆρε ἐν' άλλο ποτήρι καὶ εἶτε :
— Άγαπητοὶ μου συναδέλφοι...

Γύρισε τὸ κεφάλι του δεξιά, ἀριστερά... Τὰ μάτια του ἦσαν θολὰ
καὶ τοῦ φανόνταν πῶς ἔβλεπε οιας...
— Άγαπητοὶ μου συναδέλφοι, ξαναῖτε...

Έκείνη τὴ στιγμῇ, τὸ ρολοὶ ποῦ βρισκόταν ἐπάνω στὸ τζάκι, χτύ-
πησε ὀχτὸ φορές πένθημα...

— Πῶς εἶν' ἐκεῖ ; φώναξε ἀνατιδῶντας.
Μὰ σιγῆθε άκόμης καὶ εἶτε πάλι :
— Άγαπητοὶ μου συναδέλφοι...

"Ο ταγματάρχης πνιγόταν...
Δέν ἔβλεπε καθόλου...

Έκανε μιὰ μεγάλη προσπάθεια καὶ, σὲ
τὸνο διαταγῆς, εἶτε :
— "Ας πιθῆμε στὴ μνήμη τοῦ αυτοκρά-
τορος.

Έθλησε νὰ πιῇ. Μὰ τὸ κρασι του χύθη-
κε, γιὰτὶ τὸ χέρι του ἔτρεμε...

"Απόθεσε τὸ ποτήρι του στὸ τραπέζι καὶ
κἀθηκε πάλι κάτω...

Μὰ τώρα ἔπρεπε νὰ κἀνη τὸ προσκλητή-
ριο τῶν συναδέλφων του. "Ἦταν κ' αὐτὸ
μιὰ παλαιὰ παράδοσι.

Σπρώθηκε κ' ἔφαξε νὰ βοῇ τὰ δνομάτὰ
τους μέσα στὴ μνήμη του.

— Ταγματάρχης ντὲ Λάνς !... φώναξε.
"Απὸν !... "Ἦταν πεθαμένος.

— Λοχαγὸς Ριζὸ !...
"Απὸν !... "Ἦταν πεθαμένος κ' αὐτὸς.

— Αντισυνταγματάρχης Λάν !...
"Απὸν !... Πεθαμένος !...

Μὲ φωνὴ ποῦ πνιγόταν, ἔξακολούθησε :
— Λοχαγὸς Μαντιουάν !...

— Ταγματάρχης Μπρισσάρ !...

— Λοχαγὸς Καβαλιέ !...

— Υπολοχαγὸς Μινὸ !...

— Ταγματάρχης Ρουγιόν !...

"Οἱοι ἦσαν άπόντες !...

"Ο ταγματάρχης Μοτράκ δέν μποροῦσε
νὰ ἔξακολουθῆσει περὶ καὶ στάθηκε...

"Ἡ καρδιά του χτυποῦσε, σάν ἕνα τῆ-
πανο στὴν ἔφοδο.

Τοῦ φανόνταν πῶς ἕνα άόρατο χέρι τὸν ἔσφιγγε στὸ λαιμὸ...
"Ὅστος κατόρθωσε νὰ φωνάξῃ ἄκόμη :

— Λοχαγὸς Μπῶυ !...

Μὰ εἶχε πεθάνει κ' αὐτὸς, αὐτὸς ποῦ τὸν περασμένο ἄκόμη χρονο
δειπνῶσε ἀπέναντί του, στὸ ἴδιο τραπέζι.

"Ὅστος ὁ ταγματάρχης ἐπανέλαβε :
— Λοχαγὸς Μπῶυ !...

Μὰ καμμιά ἀπάντησις δέν ἔταράξε τὴ σωτὴ τῆς τρατεζαρίας.
Τότε ὁ ταγματάρχης Μοτράκ ἔφαξε τὶς χροθῆς του, συγκεντρώ-
σε ὅλες τὶς τελευταῖες του δυνάμεις καὶ φώναξε :

— Ταγματάρχης Μοτράκ !...

Σιωπῇ !...

Κανένας δέν ἀπάντησε...
"Ὅστος ὁ ταγματάρχης Μοτράκ ξαναφώναξε :
— Μοτράκ !... Μοτράκ !... "Ε, Μοτράκ, δέν ἀπαντᾷς ;
Μὰ τὴν ἰδια στιγμῇ σοφιστάρισε κ' ὁ ἴδιος κάτω νεκρὸς... "Έτσι,
κ' ὁ ταγματάρχης Μοτράκ άπουσίσε ἀπὸ τὸ μαζάβριο αὐτὸ προ-
κλητήριο...

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΚΑΛΑΙΤΕΧΝΑΙ

Ο Γάλλος ζωγράφος Όγαίος Βεγνὲ